Підживлення аміачною селітрою та комплексними мікродобривами сприяло стабілізації врожаю, що свідчить про їх позитивну роль у несприятливі за погодними умовами роки.

Таким чином, можна зробити висновок, що підживлення картоплі азотними добривами (N_{50}) та комплексними мікродобривами, які забезпечують надходження у ґрунт мікроелементів, а саме Zn, Mn, має важливе значення для повноцінного метаболізму в картоплі та гарантує стабільне підвищення врожайності незалежно від погодних умов.

Література

1. Бугаєва І. Картопля на Півдні України [Текст] / І.Бугаєва // Картопляр. - 2004. - № 1 – 2. С. 8.

2. Вожегова Р. Состояние и перспективы развития картофелеводства в Степи Украины / Р. Вожегова, Г. Балашова // Овощеводство, 2012. - №4. – С. 62-65.

УДК 635.657

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ НУТУ

Н. В. Нікончук, канд. с.-г. наук, доцент
В. В. Шліхта, студент
Миколаївський національний аграрний університет

Природно-кліматичний пояс, де раніше вирощували такі традиційні для України культури, як цукровий буряк, який був у Миколаївській, Кіровоградській та Полтавській областях, зараз зміщується через нестачу вологи на північ та на захід. Також інші теплолюбні культури, такі як кукурудза та соя наразі майже повністю вирощуються в північних та західних областях.

Враховуючи зміни клімату протягом наступних 10 років умови для вирощування сільськогосподарських культур в Україні можуть змінитися кардинально. Фермери вже до цього пристосовуються, вирощуючи більш посухостійкі та теплолюбні культури. Нут є найбільш посухостійкою рослиною серед бобових, він дає стійкі врожаї в умовах спекотного клімату. Водночас культура є досить холодостійкою, сходи витримують короткочасні приморозки. Найсприятливішими для вирощування є південно-східні регіони України.

Нут вирощують як цінну продовольчу і кормову культуру. Для продовольчих цілей використовуються, головним чином, білонасінні сорти нуту, насіння якого добре розварюється. Насіння містить 25-34% білка, 47-60% БЕР, 4,2-7,2% жиру, 2,3-4,9% золи. За смаковими якостями насіння нуту і харчові вироби з нього нагадують горох. З

насіння виготовляють консерви, кондитерські вироби, сурогати кави, готують різні страви.

На корм худобі використовують сорти нуту з темним забарвленням насіння. У зв'язку з тим, що в вегетативній масі нуту міститься багато органічних кислот (яблучна, щавелева) зелена маса і солома на кормові цілі мало придатна. Солому згодовують лише вівцям і козам.

Крупнонасінний нут походить із середземноморських країн, а дрібнонасінний - із Південно-Західної Азії.

У світовому землеробстві нут займає близько 12 млн га, з них в Індії - 8 млн га. У нашій країні нут вирощують у степових районах на незначній площі (близько 8 - 10 тис. га). За інтенсивної технології збирають 30 - 35 ц / г а і більше зерна.

Вимоги до температури. Нут належить до холодостійких культур. Насіння починає проростати при температурі 2-5°С, а дружні сходи з'являються при 4-8°С. Витримує заморозки до мінус 8-10°С. Проте під час цвітіння, формування бобів і достигання нут досить вимогливий до тепла.

Вимоги до температури та вологи. Нут дуже посухо - і жаростійка культура. Добре витримує повітряну і фунтову посуху, але негативно реагує на надмірну вологість. Рослини уражуються в таких умовах фузаріозом та аскохітозом. Висока посухостійкість пояснюється добре розвиненою кореневою системою і економною витратою води на одиницю сухої речовини.

Вимоги до ґрунту. До ґрунтів нут невибагливий. Добре росте на чорноземних і каштанових ґрунтах, гірше - на піщаних і солонцюватих.

Вимоги до світла. Нут - рослина довгого дня, вегетаційний період триває 80-120 днів.

Попередники. У польових сівозмінах кращими попередниками нуту є озимі та просапні культури. Після нуту можна висівати ярі зернові і кукурудзу.

Обробіток ґрунту. Основний і передпосівний обробіток ґрунту такий же, як і під інші ярі зернові і зернобобові культури. Добре реагує на ранню глибоку зяблеву оранку, під яку вносять фосфорно-калійні добрива (Р60-90 Кб0-90).

Удобрення. Під передпосівну культивацію вносять азотні добрива в дозі 20-30 кг/га.

Сорти. Найбільш поширені сорти: Стоїк, Дніпровський, Красноградський 213, Колорит, Луганець, Орнамент, Смачний.

Висновки. На мій погляд, впровадження нуту у сівозміну дає можливість збагатити ґрунт азотом, а також отримати добрий попередник для усіх зернових культур. Його здатність фіксувати азот із повітря дає можливість майже повністю забезпечувати цим елементом формування власного врожаю. Нут - одна з бобових культур, яка зв'язує 80-120 кг/га азоту в діючій речовині, що еквівалентно внесенню

300 кг селітри. Відмираючи бульбочки та кореневі рештки є важливим джерелом біологічної маси, за рахунок якої у ґрунті може збільшуватись вміст гумусу. Потрібно зазначити, що біологічний азот, який фіксується із повітря, є екологічно чистим, він поступово переходить із органічної фази до мінеральної і таким чином засвоюється повністю. Він не вимивається із ґрунту, не забруднює водоймища та довкілля, сприяє одержанню так званої "органічної" продукції, яка високо ціниться у багатьох країнах. Окрім жаро - та посухостійкості нут відзначається ще й своєю морозостійкістю. Сходи витримують заморозки до 6-8° С, що дозволяє проводити посів в ранні строки та максимально продуктивно використати весняну ґрунтову вологу для отримання дружнього та швидкого з'явлення сходів.

Дуже велику роль відіграє те, що нут практично не має спільних хвороб та шкідників із зерновими культурами, якими як правило насичені зернові сівозміни.

Було виявлено, що нут дозріває пізніше ніж основні зернові культури, тому строки збирання не співпадають, що дає можливість ефективно використати техніку. Дружнє дозрівання зерна нуту на рослині дозволяє проводити збір прямим комбайнуванням. При перестоюванні на корінні нут не вилягає та не осипається, тому затримання зі збиранням не є критичним.

Для вирощування нуту не потрібна спеціальна техніка, можна використовувати ту що й для зернових. Особливо привабливим є те, що окрім агротехнічної користі, нут має ще й високу економічну перевагу. Залежно від сорту, умов вирощування та відповідної агротехніки можна отримати від 20 до 40 ц/га нуту.

УДК 635.64 «477.7»

ПРОМИСЛОВА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Н. В. Нікончук, канд. с.- г. наук, доцент
О. С. Туполенко, студент
Миколаївський національний аграрний університет

Томат (Lycopersicum esculentum Mill.) — одна з найпоширеніших у світі овочевих культур. Її вирощують для отримання плодів, цінність яких визначається високими харчовими і смаковими якостями. Зрілі плоди містять від 4,3 до 12% сухої речовини, 2-6% загального цукру, 15-45 мг / 100 г аскорбінової кислоти, лікопін, ß-каротин, мінеральні речовини, вітаміни. При цьому біохімічний склад плодів змінюється в залежності від сорту, гібрида і умов вегетації. Близько 75% вирощених в світі томатів використовуються для споживання в свіжому вигляді, а